

folklor/edebiyat'tan

Bu sayımızla birlikte bir yayın yılını daha geride bırakmış oluyoruz.

1994 yılında başladığımız yolculuk, arkasında, edebiyattan sosyolojiye, tarihten eğitime, iletişimden antropolojiye, müzikten sinemaya, tarihten halk mimarisine uzanan geniş bir düzlemde sosyal bilimleri kapsayıcı bir yayın olmanın birikimine dönüştü.

15 yıl, süreli ve akademik bir dergi için çok önemli bir süreçtir. folklor/edebiyat, geçen bu süre içerisinde bir yandan geniş bir okur kesimine ulaşmayı başardı, bir yandan da bugüne değin hemen hiç bir yayının sahip olamadığı bilim insanı, yazar ve sanatçıyla kimliğini zenginleştirmiş oldu.

folklor/edebiyat'ın en belirgin özelliklerinden biri, geniş okur yelpazesi yanında, hemen her sayısında yeni imzalarla da yazar kadrosunu genişletiyor olmasıdır. Bu tutum, başından beri izlediğimiz genç bilim insanlarının nitelikli çalışmalarına düzlem oluşturma çabamızın karşılık bulmasıdır.

Bu sayımızda, yine farklı disiplinlerden değişik temalarda ilginç çalışmalarıyla ilk kez ürünlerini sayfalarımızda bulacağımız birçok değerli bilim insanıyla tanışıyoruz. Bunlardan ilki Türk kültür tarihi için temel kaynaklardan birini oluşturan Dede Korkut Hikayeleri üzerine. Yazı ailemize yeni katılan bilim insanı **Jale Özata Dirlikyapan**, 'Dede Korkut Hikayeleri'ni İtalyan *Italo Calvino* ve Rus yazar *Tzvetan Todorov*'un düşünceleri ışığında 'metin hızı' ve bunun okur-dinleyici üzerindeki etkisinden harekete irdelemekte. Yine yazı ailemize yeni katılan, genç bilim insanlarından biri olan **Şebnem Pala Güzel**, mübadele sorununu, antropolojik bakış açısıyla, 'zaman ve anlatı' ekseninde ele alıp, tartışıyor.

Nasreddin Hoca kimliğinin ortak kültürel değer olmak yanında, bir aidiyet bileşeni olarak da belirleyiciliği vardır. Kolektif kimliğin yansımaları bağlamında Nasreddin Hoca'yı **Leyla Şimşek**: *'Fahriye Abı'*, *'Ağrı'* gibi şüirleriyle Türk edebiyatında kendi özgün konumunu kazanmış olan Ahmet Muhip Dranas'ın *'Olvido'* şüirini ise anlam çerçevesi bağlamında **Tülin Arseven**; *Safahat ve İstiklal Marşı*'yla edebiyat ve siyaset tarihimizde farklı bir konumda olan Mehmed Akif Ersoy'u da Fransızcadan yapmış olduğu çeviri çalışmaları dolayısıyla **Ş. Alpaslan Yasa** ele alıp irdeliyor.

Türk edebiyatının en çok tartışılan konularından birini, eleştiri geleneğinin zayıflığı oluşturmaktadır. Birçok eleştirmen yetiştirmiş olmasına karşın, hâlâ eleştiri geleneğinin var olup olmadığının tartışıldığı bu süreçte, **Betül Özçelebi**,

edebiyatımızı, hūmanist eleştiri anlayışı bakımından irdeliyor.

Aysun Çobanoğlu, ünlü mizah yazarımız Aziz Nesin'in otobiyografik yapıtı *'Böyle Gelmiş Böyle Götmez'*den hareketle halkbilimsel verileri konu ediniyor.

Genç akademisyen arkadaşımız **Gökhan Tunç** ise, bilim insanı ve edebiyatçı Tahsin Yücel'in *'Bıyık'* adlı romanını geleneksel kültürdeki bıyık metaforundan yola çıkarak; **Mümtaz Sanççek** da Bayram Durbilmez'in *'Yárnâme'* adlı şiir yapıtını ontolojik açıdan irdeliyorlar.

Göç ve göçmenlik Türk kültürünün hemen bütün dönemlerde en belirgin özelliklerinden birini oluşturmuştur. Ne var ki, göç, yüzyılımızda emek gücünün farklı coğrafyalara taşınmasıyla yeniden gündem oluşturdu ve toplumsal bir derinlik kazandı. **Hüseyin Doğramacıoğlu** bu sorunu, edebiyat metinlerinden hareketle, Avrupa Birliği süreci bağlamında ele alıp tartışıyor.

Müzik konulu yazılar, hemen her zaman folklor/edebiyat'ın en çok ilgi gören bölümlerini oluşturmuştur. **Şeyma Ersoy**, kimlik, cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramlarını müziğe yansması bağlamında, **Naile Ağababa** ise Azerbaycan-Türk müziğinin belirgin kesitleri üzerine odaklanarak konuyu tartışıyorlar.

Giderek solmaya başlayan Anadolu kültürün farklı bir zenginliğini oluşturan Yezidiler'i inançları ve kültürel tutumları bağlamında **Meryem Bulut**; Tanin Gazetesi ve Hüseyin Cahit'in görüşleri doğrultusunda İttihat Terakki politikalarını **Erdal Taşbaş**, ünlü Rus yazarı Şchedrin'in masallarını **Ayla Kaşoğlu**, Cumhuriyet dönemi aşık sanatını ise Türk halk kültürünün hemen her alanda kurumsallaşma ve yaygınlaşmasında emeği olan **Nail Tan** hocamız ele aldı.

Kültür, altkültür, üstkültür kavramlarının gündelik hayatta giderek önemini kazandığı bir dönemde, Türk düşünce hayatında önemli bir yeri olan ve çoğu zaman tartışmaların merkezinde bulunan Ziya Gökalp'in 'medeniyet ve kültür' anlayışını **Mustafa Oral** irdeliyor.

Bu sayımızın çevirisi ise ünlü kültürbilimci **Felix J Omas**'ın *'Haik Destanı'* başlıklı makalesini dilimize kazandıran **Kadriye Türkan**'a ve diğer sayılarımızda olduğu gibi CD tanıtım ve eleştiri yazısı da **İlhami Gökçen**'e ait.

Yeni yılda, yeni imzalar ve daha zengin folklor/edebiyatlarda buluşmak dileği...

Metin Turan

Yayın Yönetmeni